

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
5231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

IZDAJSTVO SE MAŠČUJE

(1)

Na Koreji so se obnovila pogajanja za premirje. Za enkrat naj počiva orožje, za to gre. Če pride do premirja, potem bodo sledila prava politična pogajanja kakšna naj bo Koreja sedaj. Kaj ima Koreja skupnega z izdajstvom?

Izdajstvo je v človeški družbi pojmu z grdo vsebino. Vsako izdajstvo mora biti po ljudskem čutu tudi maščevano. "Izdal ga je, izdani smo" ... služi včasih tudi v opravičilo kake velike narodne sramote. Srbi so bili n. pr. leta 1389 težko poraženi na Kosovskem polju v Macedoniji. Porazili so jih Turki. V posledici tega poraza so bili Srbi v politični in družabni sužnosti cela stoletja. Toda Srbi niso mogli priznati, da so bili poraženi, ker bi bilo to priznanje prehudo. Izgovorjali so se, da so bili izdani.

Iz slavne grške zgodovine se razbere tudi ime Efilta. To ime je postalo mednarodni pojem kadar je šlo za označbo izdajalca. Tudi Grki so se poslužili izdajalca Efilta, da so opravičili svoj težko vojaški poraz na bojnem polju.

Izdajstvo naroda, izdajstvo države je grd zločin, ker gre za skupnost usode. Zato razni državni in pokrajinski zakoni izdajstvo kaznujejo z najvišjo kaznijo, navadno s smrtjo. Če pa hočemo povdariti, da je narod enoten, združen, da ve za kaj gre, če hočemo posebej pohvaliti svoj vojsko, se radi pobahamo, da v teh vrstah ni bilo izdajalcev. Izdajalca v svojem ni imel številu—pravi Prešeren v svoji znani pesnitvi "Krst pri Savici".

Praktično izdajstvo pa je novejši človeški dobi skoraj moderno. Ali nas so obsedli interesi, ali smo postali karakterni slabici?

Izdajstva se dogajajo pa tudi maščujejo. Naj se ozremo le na nekaj slučajev moderne zgodovine. Italija je bila v nemško-avstrijski zvezi prav od leta 1882. Ko pa je nastopila prva svetovna vojna in ko sta bili Nemčija in Avstrogrska že v bojnem metežu, Italija ni priskočila na pomoč. Eno leto je čakala, dokler ni leta 1915 zagrešila izdajstvo nad omenjeno trozvež—Nemčija, Avstrogrska, Italija. Z italijanskega stališča vzeto je bilo to izdajstvo tudi poplačano in maščevano. Italija je v prvi vojni precej trpela. Navedli so, da so imeli 600,000 mrtvih Italijanov. Zopet vzeto s strogo italijanskega stališča—kaj vse ji je bilo obljubljeno in kaj je Italija v resnici po prvi svetovni vojni dobila?

Najbolj živo v spominu nam je izdajstvo, ki nosi ime Monakovo. Bivša češkoslovaška republika je imela s Francijo vojaško in politično zvezo in dogovor, da ena drugi priskoči na pomoč, če bi bila ta napadena. Velika Britanija je garantirala francoske obveznosti. Češkoslovaška, kakor tudi ostale države srednje in vzhodne Evrope, ki so bile s Francijo v politični in vojaški zvezi, so zvesto izpolnjevale svoje obveznosti. Dovolile so penetracijo francoskega kapitala za izkoriščanje domačih zemljskih zakladov; prejemale so obrabljeno staro francosko orožje in ga plačevale kot novo. Vse z dragim zlatim denarjem, zlatim francoskim frankom!

Ko pa je bila Češkoslovaška v nevarnosti, da jo napade Hitler, da od nje odtrga cele pokrajine, je Češkoslovaška mobilizirala. Čehi izven države so se odzvali pozivu mobilizacije in se vrnili domov. Češkoslovaška je zaupala v pogodbo, je zaupala Franciji in Veliki Britaniji. Namesto izpolnitve danih obveznosti, pa je prišlo—Monakovo.

V Monakovem so Francozi in Angleži Češkoslovaško enostavno izdali. Prvič so jo razdelili, jo življensko onemogočili, kakor je to zahteval Hitler. Drugič—pripravili so po Hitlerju začrtano pot, da je Hitler kmalu nato zasedel celotno češko državo.

Pa še nekaj se je zgodilo. Povdarili smo že, da je izdajstvo grdo in nenaravno, ker končno mora vladati na svetu neki red, neko pravilo, to pravilo pa med drugim tudi pravi, da je sklenjene pogodbe spoštovati. Izdajstvo nad Češkoslovaško je trajalo v svojih posledicah le kratko dobo, kolikor je trajala zadnja svetovna vojna. Izdajstvo je bilo maščevano, ko je bila Češkoslovaška zopet združena. Maščevano pa tudi za zaveznike med vojno, ker Češkoslovaška za Zapad v vojni ni prispevala ničesar. L.C.

Uresničenje mojih sanj po 32 letih

(nadaljevanje)

CLEVELAND, Ohio — Ker sporočil in pozdravov ni vsaki dan, vem, da bodo vsi ti moji znanci veseli teh pozdravov, povdariti pa želim, da vsi, ki ste tukaj v Ameriki, ne pozabite na svoje brate in sorodnike v domovini. Pišite jim, ker zanima jih kako se imate tukaj s svojimi družinami. Ne pozabite od kod ste prišli, kakor je že veliko ljudi storilo, da njih domači ne vedo ničesar o njih. Obujajte si spomine na dogodke, ki večejo vas z domačimi. Jaz vedno pravim, da hrana ni vse, človek ne živi samo od nje, ampak potrebuje tudi duševna hrana, veselje in zadovoljstvo.

Prišel je čas za poslovitev. To pa ni bilo nič kaj prijetno. Prišla je stara botra Znidarica iz Lož, ki je v slovo klicala "Zbogom, zbogom, Ivanka." Težko se je posloviti od male vasi, kjer stoji hišica mojega očeta. Tega kar je bilo pred 50 leti, posebej ne bom opisovala, kajti se ne spominjam prav dobro, vem le toliko, da je bil moj oče zidar in kovač. Imel je veliko delavnico in konje. Koval je on in moj stari oče. Za spomin sem zahtevala od mojega strica Štefana kakšno malenkost—oročje mojega očeta. Moje roke so pretipale vse predale in moje oči so našle nekaj, kar mi bo v najdražji spomin—to je star žebelj konjskih kopit, o katerem sem bila sigurna, da je bil last mojega očeta, in meni drag spomin nanj. Od mame sem vzela pest zemlje iz njenega groba. To sem prinesla s seboj in ostala mi bo v trajen spomin. Sedaj pa, zbogom moja rojstna vas, sorodniki in prijatelji. Še ko sem odhajala gori v Senožeti in prišla na vrh, sem se ozrla in zakričala na ves glas—zbogom!

Moje spremljevalke so bile Marica Zadnik, Stakarjeva učiteljica, in Pavlina Kocjančič, ki niso me mogle gledati, kajti bilo jim je preveč hudo. To je bilo 24. julija. Potem sem bila še nekaj dni v Gradišču, nakar sem se podala na cesto, vzela bus in po kratkem slovu sem šla proti Sežani v Trst. Celo pot potovanja nisem poznala nobenega. Tako je šel moj obisk proti koncu in v zopet sem začela zavijati in pakirati svoje stvari za povratek. Zadnjih osem dni sem se samo poslavljala. To je jako mučno in je človek kar ves iz sebe; ne spi dobro, ne je dobro. Vzlic vsemu temu je treba naprejš. Dne 4. avgusta je zopet slovo od ljube sestre in brata v Trstu. Tukaj pa ni bilo tako hudo in nisem potočila nobene solze. Korajžno sem se podala na pot proti domu v Ameriko.

Prišedši v Pariz, sem si tudi to mesto nekoliko ogledala. Vzela sem več slik, tudi od Opera House. Celo mesto je kot en sam park. Reka Seine je zelo velika in šla sem čez njo. Povabljen sem bila na imenitno večerjo in obiskala sem razne trgovine, da zažidim svoji ženski ravednostni glede mode. Na 6. avgusta ob polnoči se vsedem v letalo, ki se je dignilo visoko v zrak in pristalo prihodnji dan ob 5. uri popoldne, z devet-urno zamudo, v New Yorku. To mesto je nekaj drugega. Vesela sem, da sem imela priliko videti toliko sveta. Dosti sem videla od New Yorka do San Francisco, Cal., kjer sem bila leta 1946, in od Montane do Galvestona, Tex., saj sem geografično mnogo prepotovala, ne želim si skoraj nič več.

Moji spomni so še vedno živi ker večkrat pišem, reynim pa vedno pošljam kakšen paket, kar priporočam, da tudi vi storite, za kar boste veseli vi in oni potrebni, ki se jih boste spomnili.

Sedaj pa hvala Enakopravnosti za priobčitev mojega skromnega dopisa. Napravila sem po svoji najboljši moči, ako ni vse prav, pa naj bo oproščeno. Pozdrav vsem skupaj.

Jennie Hrvatin

Progressivne Slovenke vas vabijo

CLEVELAND, Ohio—Kakor vsako leto v mesecu maju, tako bomo tudi letos Progressivne Slovenke Amerike praznovala svoj dan na 3. maja z banketom in lepim programom v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Pričetek ob 5. uri popoldne. Sledeče naše pevke bodo nastopile: Mary Ivanusch, duet Jennie Fatur in Josephine Turkman, ženski oktet Jadrana, Florence Unetič in Eileen Chichon, torej program bo zelo bogat.

Naše žene in dekleta vedno delajo za dobre namene, vedno podpiramo kulturna in dobrotelna podvzeta. Pravkar se je zaključil azelo uspešna kampanja za Ameriški rdeči križ, v kateri se je v naši 23. vardi posrečilo preseči nam določeno kvoto \$2,808. Naše pridne žene in dekleta so nabrale \$3,370.19.

Ravno tako vodi naša organizacija Progressivnih Slovenk zelo uspešno kampanjo za zbiranje prispevkov za nabavo instrumentov in aparatov za gluhe v Sloveniji. Enako aktivno so na delu pri prodaji glasov za Ambasadorico dobre volje Progressivnih Slovenk, ki bo šla v našo lepo Slovenijo.

S tem, da se boste udeležili banketa v nedeljo, 3. maja boste dali našim ženam priznanje za vsa dobra dela, ki so jih izvršila, ter veselje, da bodo v bodoče delala s še večjim veseljem.

Na veselo svidenje v nedeljo!
Cecilia Subel

Rezervacije za banket

CLEVELAND, Ohio — Konferenca vseh krožkov Progressivnih Slovenk Amerike se vrši v nedeljo, 3. maja v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Seja se prične ob 9. uri popoldne.

Zvečer ob 5. uri je pričetek banketa s programom.

Apeliram na vse članice krožka št. 3, da se vdeležijo seje in banketa. Vstopnice se dobe pri tajnici, lahko pokličete koliko vstopnic želite in se jih vam prihrani.

Pomnite! Danes je zadnji dan, da zagotovite obvestitve tajnici; tako tudi vse tiste, ki že imate vstopnice mi sporočite ako jih obdržite ali ne.

Pokličite RE 1-4588, ali pa pridite po nje osebno.

V torek, 21. aprila smo imele izredno sejo glede konference, da zastopnici dobijo nasvete, priporočila, a seja je bila slabo obiskana.

Bodite pa prepričane, da bosta delali le v korist krožka in cele organizacije. Sklenjeno je bilo, da imamo po prihodnji redni seji 6. maja malo zabave v počast vseh mater. Vabljeneste vse, tudi tiste, ki niste matere. Ne bomo častile same sebe pač pa vse matere—matere velik mož in žena, ki so dali izum in žrtvovanje v korist nas vseh.

Spomladanske cvetlice že cveto, pripnite si jo na prsi, ko pridete na sejo.

Ne pozabite! Danes je zadnji dan, da si nabavite vstopnice za banket.

Na svidenje na seji in banketu.

Tajnica

Aktivnosti Progressivnih Slovenk

CLEVELAND, Ohio—Kakor je bilo že poročano v javnosti, imamo Progressivne Slovenke v teku kontest, ki se imenuje "Priateljstva poslanka v Jugoslavijo."

Ker je pri našem krožku št. 1 v tekmi naša tajnica Marian Bachel, je izročila listke naši podpredsednici Frances Henikman. Ako katera članica želi listke, iste dobi če se zgleda pri Mrs. Henikman na 442 E. 156 St., ali pa jo pokliče telefonično IV 1-0015.

Članice, požurite se, da čim več listkov razpečate za naš kontest. Vsak listek šteje šest glasov za kontestiranje, poleg tega pa imate še priliko dobiti enega izmed starih dobitkov, to je vladni hranilni bond za \$100, za \$50 in dva po \$25.

Prihodnjo nedeljo pa se vrši naš letni Progressivni Dan, ki se letos vrši pod aranzmno št. 1 v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Na sporedu bo tudi lep pevski program in sicer popoldne pri banketu, ki se prične ob 5. uri.

Vsi tisti, ki še nimate listkov za banket, rezervirajte si jih vsaj do četrtka (to je noč), da se bo vedelo za koliko pripraviti. Pokličite našo predsednico Mrs. Ano Zaic ali pa našo tajnico za rezervacije za banket. Listki pa se dobe tudi pri naših članicah.

Theresa Gorjanc

Slovenija dobi tovarno za proizvodnjo časopisnega papirja

Misel, da si Slovenija zgradi lastno tovarno za proizvodnjo časopisnega papirja, je stara že nekaj let. Te vrste tovarno so letos začeli graditi v Vidmu na Savi in bo najmodernejša v Evropi.

Celotne investicije za to tovarno bodo znašale tri milijarde dinarjev. Jugoslavija izda za uvoz časopisnega papirja dnevno okrog štiri milijone dinarjev. Sama proizvodnja celuloze in kvalitetnejših vrst papirja je posebno v Sloveniji že dokaj razvita, pa tudi surovinska baza nudi vse potrebne pogoje za razvoj industrije časopisnega papirja.

Del opreme za novo tovarno je naročen pri inozemskih tvrdkah, precejšen del opreme pa bodo izdelale domače tovarne, predvsem "Litostroj" v Ljubljani, tovarna kovinskih konstrukcij "Franc Leskošek" v Mariboru ter "Prvomajska" in "Ventilator" v Zagrebu.

To tovarno grade v bližini tovarne "Celuloza," s katero bo tudi tehnološko povezana. Vse delo v tovarni bo popolnoma mehanizirano in celo avtomatizirano. S posebnimi registriranimi aparati, ki bodo nameščeni v posebnem zasteklenem prostoru, bo en sam mož nadziral malone vso produkcijo. Z istimi registriranimi aparati bodo kontrolirali proizvodnjo tudi v upravnih prostorih. Tudi sam transport lesa bo s pomočjo posebnih vodnih kanalov vse od razkladana dalje popolnoma mehaniziran, tako da se samega lesa do gotovega papirja človeška roka sploh ne bo dotaknila.

Slovenecem v ponos pa je to, da so idejne načrte za to moderno tovarno izdelali izključno domači strokovnjaki iz "Papir-vesta" in "Slovenije-projekta."

Tovarna bo dograjena do 29. novembra 1954. Z njo bo Jugoslavija postala neodvisna od uvoza časopisnega papirja. Kasneje pa je celo možnost, da se kapaciteta tovarne celo poveča od 20 na 30 tisoč ton papirja na leto in bi časopisni papir tudi lahko izvažali.

TOLMINCI ZA MLADINSKI FESTIVAL

Ker je lani okrajni mladinski festival, ki je v Tolminu v dneh 24. in 25. maja, zelo lepo uspel, so tolminski mladinci sklenili, da bo postal mladinski festival vsakoletni tradicionalni praznik Tolminske mladine. Letos ga nameravajo prirediti 30. in 31. maja in se že začeli z obširnimi pripravami. Med lanskim festivalom in letošnjim bo pa precej razlike. Lani so mladinci nastopili v okviru mladinskih organizacij, letos pa bodo nastopali v društvi skupaj s starejšimi članstvom. Dramske družine se že pridno pripravljajo, da se bodo na festivalu postavile z igrami, saj je za najboljši igralce določena lepa nagrada. Sestavljena bo posebna komisija, ki bo presodila posamezne nastope ter seveda pri tem upoštevala tudi prilike posameznih zgradskih družin. Nagradni bodo tekmovalci tudi v ostalih kulturnih panogah, ki se bodo izkazali za najboljše.

50.000 trdnih ključev so cepili

V kmetijski zadrugi Zali hrib. Cepili so vrsto Kober in ključee že položili v kalilnico. Kaljenke bodo prodali članom zadruga po lastni ceni. Na ta način ne bi več primanjkovalo trsnih sadik na Zalem hribu. Letos so kmetje skupali nad 8 ha površin za vinograde. Tudi matičnjak za trsnice nameravajo urediti.

Kmetijska zadruga v Zalem hribu se je v zadnjem času gospodarsko močno razvila in okreplila. Lani je imela 1,673,000 din dobička, ki so ga razdelili takole—za rezervni sklad 124,000 din, investicijski sklad 640,000 din, sklad za pospeševanje kmetijstva 232,000 din, za kulturo in prosveto 70,000 din, za prosto razpolaganje 118,025 din, ostalo 150,000 din. Poplavljenec na Nizozemskem in v Angliji so dali 20,000 din, med člane pa razdelili 228,000 din.

45 hiš in 400 glav živine dobilo pitno vodo

V Ravnah nad Grgarjem, kjer so bili mnogo let brez dobre pitne vode so prebivalci sami popravili stari neuporabni rezervoar, ki je bil zgrajen še v prvi svetovni vojni. Zbrali so nad 150 lg litega železa, iz katerega so dali vliči glavni ventil. Tudi za gradnjo korit in napajališča so zbrali staro železje. Za dela jim je občinski odbor v Grgarju nakazal 42,000 din, OLO Gorica pa 100 tisočakov. S prostovoljnimi delom pa so sami prispevali 415,000 din.

Kožbanski predel bo elektrificiran

Vasi Kožbana, Brdce, Slapnik, Nozno, Bela, Golo brdo, Brezovo bodo že pred junijem imele električno luč. Od Noznegarja do Brdce že grade glavno linijo, kjer bo stal transformator. V vse vasi je trasirana linija vodov, posekano drevje in izkopane jame. Vsa dela so opravili domačini sami brezplačno. Ker je kožbanski predel siromašen, je dovolil občinski odbor na Dobrovem v gozdu narodne imovine posekati 50 prostorninskih metrov drv, da si s tem pomagajo pri nakupu potrebnega električnega materiala. Vas Golo brdo že ima elektriko, dobiva jo pa iz Italije in mora zanjo dajati devize. Odslej pa bo imela domačo.

Na "Goriški teden" se pripravljajo

Po vseh občinah goriškega okraja se ljudsko prosvetno, sportne in politične organizacije pripravljajo na "Goriški teden," ki bo v okviru prvomajske proslave in uvod v jesensko proslavo priključitve Primorske k FLRJ.

26. aprila so bile v vse občine telovadne in kulturne prireditve. V dnevih od 27. do 30. aprila pa bodo dramske družine in pevski zbori imeli nastope in medsebojna gostovanja. Prvega maja dopoldne bo v Solkanu in Novi Gorici glavna prireditev s sprevedom, govorom in razdelitvijo nagrad zmagovalcem prvomajskega tekmovanja ter zmagovalcem v raznih panogah zimskega sporta. Popoldne bo v Solkanu otvoritev gospodarske razstave, okrajne muzeja in okrajne študijske knjižnice. Novi Gorici pa množični telovadni nastop in nastop najboljših pevskih zborov. 2. in 3. maja bodo skupni izleti.

Trije važni dogodki v Fojani

V marcu so Fojanci na slovesen način praznovali dokončanje ureditev zadruga doma, obenem je domača kmečka delovna zadruga praznovala ureditev 6. ha novega vinograda, vsi Fojanci pa so še slovesno zaključili življenje stare kolonske zadruga, ki jih je nekoč branila pred gospodarskim propadom pod Italijo. Vsem tem trem važnim dogodkom v čast in spomin je bila pritejena v dvorani novega zadruga doma vesela prireditev, ki je bila zelo dobro obiskana. Ples in veselje se je razlegalo po briških gričih pozno v noč.

V Novi Gorici bodo uredili parke in nasade

Nova Gorica je bila s svojimi stanovanjskimi bloki brez nasadov precej dolgočasna, no zdaj bo pa dobila tudi nasade in lep javni park, za katerega je izdelal načrt Miha Ogorelec, priznani vrtnar iz Ljubljane. V parku bodo uredili umetne sipine in otroško igrišče ter kopalni bazen, namenjen predšolskim otrokom. Park bodo obkrožile lepe stezice. Z deli bodo pričeli konec bo urejen sportni stadion, to je 1. maja letos.

POET WALT WHITMAN

Ameriški poet Walt Whitman je dobil še za življenja vreden "dobri sivi poet" in poet demokracije. Ko je še živel, se je pred očeta kontroverza mislenja največ na obliko njegovih pesmi. Ni se držal konvencionalnih pravil pesnikovanja v ideji, ne v obliki. Kljub temu so imela njegova dela globok vpliv na ameriško literaturo.

Whitman je pohajal v solo v Brooklynu, N. Y. Potem se je učil mizarstva in kasneje tiskarstva. Nekaj časa je bil tudi časnikarski urednik. Ta čas je izdal svoje najbolj poznano slovitno delo "Leaves of Grass" (Travnje bilke). Dve leti zatem je vandrlo po Ameriki kot delavec. Največ se je upovedel kot stavbinski mizar pri gradnji delavskih hišic.

Po končani civilni vojni, v kateri je služil prostovoljno kot bolniški strežnik, je postal uradni uslužbenec v zakladniškem oddelku, toda je službo izgubil, ker je načelnik oddelka smatral ideje izražene v "Travnih bilkah" za preradikalne. Čez dve leti je Whitman dobil paralično napad, od katerega si ni več prav opomogel.

Spisal je mnogo knjig in dolgo pesnitev "O Captain My Captain!" ki je veljala za njegovo Lincolnu. A od vseh njegovih del, je največje "Leaves of Grass." (Slovenci pravijo tudi: "Travni listi." Op. prev.)

(Common Council for American Unity)

Oglašajte v Enakopravnosti

Pevski zbor
Triglav

VABI
NA

KONCERT

in prizor
"ZEGNANSKA NEDELJA"

V NEDELJO,
3. MAJA

V SACHSENHEIM DVORANI na 7001 DENISON AVE.
Pričetek ob 4. uri pop.; po koncertu zabava v
Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
IGRA JOHN GRABNAR ORKESTER

Vsako 18 let staro dekle dobi poziv za odsluženje
vojaškega roka

Žene pa so lahko oproščene tudi vojaške službe zaradi vere, kar moškim ni mogoče. Ako žena to želi, mora samo predložiti izrežane potrdilo, ki ga izdajo strožaje potrdilo o veri pod državno prisego. Kdor pa se sklicuje na svojo vero, a prekrši verske zakone, se resno izpostavlja nevarnosti, da bo ostro kaznovan z zaporom do najmanj pe-

Iz takih razmer so prišli torej ti Židi. Za dekleta teh priseljen-
cev je vojska najboljša šola. V
vojski se poleg predmetov sploš-
ne izobrazbe naučijo tudi he-
brejsko. Čeprav se starši večino-
ma upirajo temu, da bi njihove
hčere služile vojsko, navadno
kmalu spremenijo svoje mne-
nje, ko vidijo, da jim gre dobro,
da se marsičesa naučijo in da so
bistveno spremenile tudi svojo
zunanost. Dekleta se v vojski
tudi usposobijo za mnoge prak-
tične poklice, kar jim pride zelo
prav. V Izraelu se je število pre-
bivalcev močno povečalo in boj
za obstanek ni lahek.

Niti 2% vseh deklet, ki so hče-

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
19461 SO. LAKE SHORE BLVD.
Pokličite:
IVanhoe 1-9382

VALNINO

Fisher Body
(EUCLID TOVARNA)
Oddelek
General Motors
Corporation
20001 EUCLID AVE.
• EUCLID, OHIO

 Talk to the Director of Nurses at your local hospital, or apply to a collegiate or hospital School of Nursing.

RESPONSIBLE Business Mother
12 year old son, pet dog, need 3½
4 room unfurnished apartment.
Private bath. Prefer N. or N.W.
Will decorate. Moderate rental.
Call Mrs. Schmunk, evenings or
weekends.
GRaceland 2-9678

„...Potem je zmagalo življenje“

PO PRIPOVEDOVANJU REDOVNICE T. Š.
NAPISALA BRANKA JURCA

(Nadaljevanje)

Do takrat sem imela le nekaj neznatnih ljubezenskih dogodivščin, ki mi niso pretresle srca. Zato sprva tudi nisem mogla zahrepeneti po ženinu, ki mi ga je izbral red. Kakšnega usodnega pomena pa je bilo hrepenenje po Jezusu za nas, ki smo bile zdrave ženske, željne ljubeznivih otrok, sem spoznala mnogo, mnogo pozneje.

SPOVED

Enkrat na teden smo morale k spovedi, vsak dan pa k obhajilu. Na tedenskih spovedih smo se izpovedovale tako neznatnih grehov, da smo jih morale iskati po svoji vesti kakor iščemo šivanke na smetnih tleh. Šele čez čas sem mogla opredeliti svoje grehe: govorila sem s sestro, a govoriti s sestrami in s pripravnicami je bilo strogo prepovedano, ta in ta dan sem pozabila premišljevat o življenju svetnikov, kar je pričalo o duhovni raztresenosti, jedla sem v kuhinji, jesti pa smo morale samo v obednici, in tako naprej.

Vse te redne spovedi pa redu niso zadostovale. Red je moral spoznati vsako izmed nas do zadnje malenkosti. Zato smo se pripravljale na življenjsko spoved. Dan za dnem smo v mislih brskale po svoji preteklosti. Dokler nismo prišle v samostan, smo zdravo živele, težko se je bilo torej znajti v neznatnih grdobijah in pregrehah, ki smo jih zakriville.

Pred samo spovedjo smo morale vsaka posebej k vizitatorici. Za vizitatorico so bile najbolj zanimive premoženjske razmere vsake posameznice. Red je lahko v pripraviški dobi pridobil še tiste posvetne dobrine, ki jih pripravnice niso prinesle v samostan. Redno se je dogajalo, da so pripravnice, ki niso prinesle vsega v samostan, vizitatorici same sebe obtoževale: pustile smo doma še toliko denarja, pustile smo doma še te in te obleke, perilo, dragotine... Vizitatorica je njihovo neodkritost srčnost dobrohotno prezrla in jim naročila, naj pišejo še ta dan domov, domači pa naj vse, prav vse nemudoma pošljejo samostanu...

Jaz sama sem prinesla s seboj do pike vse, kar sem imela. Vendar mi je vizitatorica v razgovoru prigovarjala, da naj pridobim očeta za to, da bi mi dal še doto.

Življenjsko spoved sem opravila pred duhovnikom lazarištom. Po spovedi mi je odleglo. Čutila sem, da sem se očistila vsega pozemlskega, kakor se nisem do takrat še nikoli.

DOMOTOŽJE

Razen hrepenenja po ženinu Jezusu so bila nam, sestram, prav vsa hrepenenja prepovedana. Tega sem se dobro zavedala, a pomagati si nisem mogla — znova me je zagrabilo domotožje z vso silo.

Kdo ve, kdaj se je rodila zamisel samostanskih vrtov? Sama sem prepričana, da se je rodila že tisti dan, ko so ljudje postavili prvi samostan in ga visoko ogradili.

Prav gotovo poznate samostanske vrtove. Povsod, bi rekla so samostanski vrtovi enaki. Uredila jih je samostanska roka, željna zajeti v ozek svet vrat vse tisto, kar obsega širna, večno spremenljiva narava.

Prav tak, kakršni so vsi samostanski vrtovi, je bil tudi naš vrt v Radečah. Po njem so se razraščali grmi le malo zelenih

forsitij, ki so nas že v zgodnji pomladi razveseljevale z rumenimi očesci zvezdnatih cvetov, tu so se razcvetali grmi japonskih kutin, grmi s temnovijoličastimi grozdi španskega brezga in grmi jasmína, katerih cvetovi so tako omamno dišali; ob njih so se razcvetale grede narcis; dalij, georgin in aster, vse do oktobra in krizantem, ki so jih sestre nošile ob vseh svetih na grobove umrlih in nam nepoznanih sester. Med peščenimi potkami je rasla trava, ki je bila bolj žametna in bolj voljna kakor tista, ki je rasla po naših travnikih. Na sredi vrta je bil majhen, s cementom obzidan ribnik, v katerem so poplesavale zlate ribice. Na sredi je vodometa pršil vodo v tisoč in tisoč iskrih se kapljicah.

Gotovo ste videli tudi take samostanske ribnike z zlatimi ribicami! Kolikokrat sem stala ob ribniku in mislila na ribice, ki so bile ujeete med betonske stene; kakor smo bile me ujeete med samostanske zidove.

Ah, s kakšno silo me je prevzemalo tesnobno domotožje prav na tem našem vrtu!

Če sem le mogla, sem se izmuznila ostalim pripravnicam in angeli varuhu, sedla na klopec ob ograji in se zastrmela na drugo stran savske struge. Videla sem prosto svet, ki mu ni meja. V mislih sem prestopila šumne savske valove, peščeni breg nad njimi in že sem bila doma. Kako bi bilo lepo, ko bi vstajala z drugimi vred ob zori, ko bi delala ves dan, zvečer pa bi mi legel slaček spanec na oči!

Toliko, da sem se potopila v bolečino in radost domotožja, že je bila za menjo sestra angel varuh.

„Sestrica, sestrica, že spet ste se pregrešili... Mislili ste na domače, namesto da bi mislili na Jezusa...“

Zdržnila sem se kakor tat, ki ga zalotijo pri tatvini.

Vstala sem, pridružila sem se pripravnicam in prisluhnila molitvi.

NAŠ RED

Naš red se je osnoval nekako pred tri sto leti. V Parizu je razsajala kuga. Bolniki so živeli brez upa na ozdravljenje. Hiralni umirali so trumoma. Umirali so in okuževali vso okolico. V tem času je živel v Parizu lazarist Vincencij Pavelski. Hotel je pomagati bolnikom. Začel je zbirati vdove in jih poučevati o strežbi bolnikov in o higieni. Te vdove so potem hodile od bolnika do bolnika, jim stregle in varovale okolico pred okužbo. Ali vdove se bolnikom niso mogle posvetiti do kraja. Doma so imele otroke, na večer so jih pričakovali ljubimci, utesnjevale so jih premoženjske skrbi... Zato sta se Vincencij Pavelski in grofica Ludovika Marillac domislila, da bi ustanovila poseben red, katerega redovnice bi stregle bolnikom. Hotela sta imeti taka dekleta, ki bi se Jezusu v čast odpovedale vsemu posvetnemu: možu, družini, otrokom, premoženju, vsemu vsemu...

Začela sta zbirati revna, nedolžna dekleta, zaprla sta jih med debele samostanske zidove, dala sta jim redovniško obleko in jih posvetila v molitvi.

Misel o sestrstih strežnicah se je raznesla kot blisk po vsem krščanskem svetu. Zdravniki so bolniške sestre z veseljem pozdravljali, saj so stregle bolni-

kom žene, ki so zatrle same sebe, zato da so pomagale bližnjemu.

Red si je z državno pomočjo priboril po vseh državah pravico upravljanja bolnišnice in streči bolnikom. Tako je imel naš red tudi v Ljubljani izključno pravico upravljanja deželno bolnišnico skoraj do konca devetnajstega stoletja. Nastavljal je zdravnike, bolniške sestre, strežne in uradniško osebje. Pobiral je tudi denar, ki so ga dajali bolniki za zdravljenje.

Kmalu je začel red bogateti. Do države in do ljudstva je postal zelo samopašen. Ni več pomagal bolnikom, še manj pa se je menil za zdravje ljudi. Stanje je postalo nevzdržno.

V kratkem času so revolucije pomedle tudi s posebnimi pravicami našega reda.

Ko sem stopila v red, je bila uprava bolnišnice že v javnih rokah, me pa, sestre usmiljenke smo bile nastavljene in za svoje delo plačane. Plač pa, ki so nam pritakale, nismo nikoli niti videli. V vsaki bolnišnici je sprejemala naše plače sestra prednica, ta pa jih je pošiljala ravnateljici in vizitatorici. Nekaj dohodkov si je obdržal red za naše vzdrževanje, nekaj od naših dohodkov je dal ljubljanskemu škofu, največ naših dohodkov pa je romalo v Parizu, kjer je bil sedež našega reda, od tam pa v Rim k papežu.

(Dalje prihodnjič)

Območje največje reke sveta

Za največjo reko sveta se smatra Amazon ali Amacon v Južni Ameriki. V njeno kotlino ali območje ali področje spada tri milijone kvadratnih milj ozemlja, torej samo nekaj manj kot znaša površina Zedinjenih držav Severne Amerike. Največ te kotline je v republiki Braziliji, namreč 1.465.630 kvadratnih milj; ostali del se razdeli med republike Bolivie, Peru, Ecuador, Colombia in Venezuela.

Brazilija je največja republika na ameriškem kontinentu in ob njeni obali se steka v Atlantik največja reka sveta. Ob ustju oziroma izlivu v morje je reka Amazon široka nad 150 milj; to je približno toliko kot znaša razdalja med Clevelandom in Pittsburghom. V deževni dobi pa včasih doseže širino do 300 milj. Njeni izviri so v visokih Andih, komaj 80 milj od Pacifične obale, toda izteka se na nasprotno stran v Atlantik. Dolžina njenega toka se ceni na 3.900 milj.

Ta ogromna reka ima seveda tudi mnoge pritoke, ki ji donajajo obilico vode. Znanih pritokov Amazona je nad 1.100; deset med njimi jih je večjih kot je reka Rena v Evropi.

Geologi pravijo, da je bila reka Amazon nekoč morski rokav, ki je vezal Pacifik z Atlantikom, s katerim je bila Južna Amerika razdeljena v dva velika otoka. Toda v teku časa so

podzemeljske sile dvignile na zapadu Andijsko gorovje, kar je preprečilo stik obeh oceanov. Rokav, ki je ostal, se je izpremenil v reko, katere vode se iztekajo v Atlantik. Zgodnji raziskovalci so to ogromno reko imenovali Sladkovodno morje (Mar Dulce), ker v svojem nižjem toku bolj sliči morju kot reki.

Prekomorski parniki lahko plovejo po reki Amazonki do mesta Iquitos, to je 2.400 milj od morja. S svojimi pritoki pa je reka plovna okrog 16.000 milj in kot taka služi za prvovrstno prometno „cesto“ velikega dela Južne Amerike.

V ogromnem vodovju Amazonke je nešteto otokov, nekateri stalni, nekateri kratkotrajni, ki nastanejo ter v večjih poplavih spet izginejo. Ob obalah so razsečne močvirnate pokrajine in druge, ki so v deževni dobi začasno poplavljenе. Rastlinstvo je izredno bujno, ker je podnebje gorko in dovolj vlage. Od vsega znanega rastlinstva na svetu ga je v območju Amazonke najti 86% vrst. Na enem samem akru ozemlja je neki znanstvenik ugotovil 200 rastlinskih vrst.

V območju Amazonke so naj-

večji gozdovi najrazličnejšega drevoja na svetu. Mnoga drevesa rodijo užito sadje, druga producirajo dragocen les, nadaljna so krasna, da jim ni primere. Te tropske pragozde oživljajo nešteti ptici, žuželke in metulji, kakršnih ni najti nikjer drugje. Tam je domovina dražestnih orhidej in drugih eksotičnih cvetlic.

Kraji, katerih ne dosežejo poplave Amazonke in njenih pritokov, so zdravi in pripravi za poljedelstvo, sadjarstvo in živinorejo. Vsekakor pa je ozemlje območja Amazonke in njenih pritokov še malo naseljeno, kajti na kvadratno miljo pride komaj pol prebivalca.

V Zedinjenih državah pride na kvadratno miljo 60 prebivalcev. Mnoge dežele so še dosti bolj goste naseljene. Na primer na otoku Java pride tisoč prebi-

valcev na eno kvadratno miljo. Ako bi bilo kdaj mogoče naseliti območje reke Amazonke tako na gostoto kot je naseljen otok Java, bi bilo tam prostora za tri tisoč milijonov ljudi, to je 600 milijonov več, kot jih je zdaj na vsem svetu.

—NEW ERA, glasilo ABZ

DRUŠTVENI KOLEDAR MAJA

3. maja, nedelja—Koncert in opereta zbora Triglav v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave., po koncertu domača zabava v Domu zapadnih Slavencev, 6818 Denison Ave.

ROKA POSTAVE

Policisti imajo nalogo, da strogo nadzirajo promet in pomagajo zmanjšati število prometnih nesreč. To pomeni, da bo več avtomobilov kakor pešcev aretiranih zaradi raznih prekrškov. Prekrščitov isto samo na križiščih in kjer je prometna luč—ravnanje se po njem.

AVTNA POSLUGA!

MUFFLERJE INSTALIRAMO V AVTE LETA 1942 do 1952
CHEVROLET — \$6.75 FORD — \$7.10

VKLJUČIVSI DELO

Instaliramo jih tudi v avte drugih izdelkov po primeroma nizkih cenah

KORMAN AUTO SERVICE

1314 E. 65 ST., pri SUPERIOR AVE. — UT 1-4576

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S BASEMENT

“Peggy”

Pique
PILLBOX
1.94

High Fashion

Po budžetni ceni

Najnovejša birdseye pique blago, ki toliko pripomore k popolnosti vaše oprave! Klobuk sam na sebi je krassen in napravi vas lepe! Se prilega vsaki opravi.
The May Co.'s Basement oddelek z klobuki

- Bela barva in črn žamet
- Bela barva in plav žamet
- Bela barva in rjav žamet
- Bela barva in bel žamet

Dekliški Sanforized Boxer

DUNGAREE

in Plaid
srajce -- seti

2.99

2-komadni
seti

Denim dungaree seti regulacijskega stila in sanforizirani*, z atraktivnimi plaid robovi. Kompletni z plaid srajco iz istega blaga. Mere 7 do 14. Izvrstna oprava za nošo skozi celo spomlad in poletje.

* Manj kot 1% skrčenja

Poštna in telefonska naročila sprejeta v soboto do 5.30 in v ponedeljek od 9. zj. do 9. zv.
Pokličite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement oddelek z dekliško opravo

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovič, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugaajo.

Bukovnik Studio

MOJSTRSKO FOTOGRAFIRANJE
SVETBENE - DRUŽINSKE - PORRETI IN OTROŠKE SLIKE
762 EAST 185th STREET — IV 1-1797

Odprto vsaki dan od 9. do 8. ure — v nedeljo od 10. do 3 ure
Izdelujemo slike tudi za potne liste in v identifikacijske svrhe

ZA HITRO ODPREMO SKRBI NAŠ URAD V LJUBLJANI!

V ceni je vračunan prevoz in carinski davek!
KANADSKA BELA MOKA KORUZNA MOKA
100 lbs. \$12.50 100 lbs. \$12.00
50 lbs. 7.00 50 lbs. 7.00

Vprašajte za naše cene za razne vrste pakete s hrano!
Pošiljamo razna ZDRAVILA, radio aparate, blago, platno!
EXPRESS TRADING CORP.
Tel.: ST 6-9083

27-18 — 40th Avenue Long Island City 1, N. Y.

Zadovoljite vso družino... vzemite domov zaboj Coke

Da, Coke ima dobrodošli kotichek v srcu slehernega v družini. Mladi in stari se vesele njega neprimerljiv okus... njega okrepujoče slasti.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
"Coke" is a registered trade-mark. © 1953, THE COCA-COLA COMPANY